

NOTE

PE MARGINEA UNOR
DISCURSURI MARI

Zilele trecute s'au ținut două discursuri mari, pe care publicul nostru a putut să le audă la radio.

Două discursuri interesante și pline de învățăminte, rostite de două capetele marelui, asemănătoare în aparență, în esență însă profund deosebite. Au vorbit Mussolini și Hitler.

Duminică, la ora 11 a vorbit dictatorul Italiei în fața celor 5000 de delegați întruniți la opera regala din Roma.

Fiul fierarului din Perdaplo a ținut un nou și semnificativ discurs. A făcut o dare de seamă asupra activității fasciste din ultimii cinci ani. Mussolini a constatat cu satisfacție că sistemul său de guvernare, al celuiui fascist și corporatist, până nu de mult numai o idee, este astăzi unanim recunoscută ca o adevarată doctrină de stat. Ideile de democrație aparțin de acum înaltele trecutului.

Ducele, a declarat că statul său ar avea numai un singur dușman, de altfel foarte periculos: burghezia. Ea înseamnă comoditatea și egoism, fascismul însă, munca pozitivă și altulism.

Discursul său de astă dată n'a fost însoțit de expresii tari, totuși para că a fost un discurs mai periculos, decât celelalte mai răsunătoare.

El a arătat lumii, că Italia își va urma o politică specific italiană, nu se va interesa de celelalte mari puteri. Italia va trebui să se intereseze de chestiunile punerii la Europei răsăritene, de cele din Asia și Africa. Ziarele japoneze ne vorbesc de o eventuală politică italiană în extremul Orient și o salută cu drag.

Mussolini și-a batut joc de problemele desamării, a recunoscut Germaniei dreptul de a se înarma, tot odată însă a subliniat în discursul său că înțelege să apere independența Austriei față de poftalele național-socialistilor germani, că recunoaște „coram publice” dreptul Ungariei de a cere revizuirea tratatelor, a afirmat că Ungaria a fost jefuită prin tratatul de la Trianon.

A fost oarecum un „găh” la adresa lui înțelegerii, care cred că nu s'a cituraturat, deoarece încă nu se știe cine va fi acela, care va exprima „horribile dictu” cuvântul „mat”.

Celălalt discurs, din luni, la München de Hitler, la un interval numai de 24 de ore a fost cam naiv și nu țină decât merită note pe marginea lui. Numai un popor crescut în „ascultare de cadavru” și în spiritul imperativului kantian poate admite să fie condus de un Hitler, după părerea mea modestă, o mediocritate intelectuală.

Dictatorul Germaniei o fiie, o forță, dar nu mai puțin adevărat că e un „Maulheld” cum s'ar exprima nemții. Discursul său a fost mai ales ținut într-o formă impecabilă, cesariană, lipsită însă total de fond.

Mă întreb, o fi fost și discursurile lui Mussolini la fel la începutul carierei lui? Nu cred. Le-am citit în colecția doamnei Suzanne D'Augnet-Gérard. Acolo se găsește spiritul roman, acolo sunt discursuri pline de miez, nu numai vorbe goale.

AL. GRIGOROVICI

POSTURI VACANTE

La județul nostru sunt vacante 96 posturi de învățători, publicate în Monitorul Oficial de Sămbătă 18 Martie.

PROVINCIA ȘI LITERATURA MODERNISTĂ

Eu știu că prietenul nostru Vasile Scripcaru a făcut—ca să zic așa—sah la ideologia Avântului, când a scris, destul de măsurat și documentat, articolul „Provincia și literatura modernistă”, în numărul XII al Petrodavei. Și pentru că-l știu, pe prietenul Scripcaru, un om de bună credință, un om crescut din seva pământului dela rădăcina muntelui Petru-Vodă, ca mulți dintre noi—aceștia, osândiți de constrângerile sociale să trăim în tumultul orașelor cu tot felul de imprumuturi, complet străine de structura noastră sufletească, cu țin să stau puțin de vorbă cu d-sa.

A fost vorba de caracterul unei reviste regionale. Și noi ne-am spus părerile, fără nici o rezervă: O revistă regională trebuie să fie o albina—dacă se poate chiar o „revistă Albina”, de odinioară—care să vie la stup încălcată până în creștetul capului, cu mierea florilor acestui neîntrecut ținut moldovenesc. Așa cum—trebuie să o mărturisesc—nici ziarul acesta n'a ajuns încă să fie: Să gălăie de viața locală.

„Pe aceeași ulicioară”, a trecutului, cei care au ochi de văzut și urechi de auzi știu să descopere tot mai năvălitate lucruri nouă. Au, nu aceeași cărare bătătorită, dăce, în fiecare zi, la același, isvor, mereu limpede și răcoritor și mereu primenit. „Trecutul” nu poate „fi eluat” totodată, decât în fișe. Și încă mai acolo.

„Spiritul vremii”? Necesitatea generației tinere? „Stidarea moralei și a frumuseții”? Necesitatea omului modern de a striga în gura mare trișalitatea care i-a deformat sufletul? Asta să fie literatură?

Să lăsăm gluma! Viziunea artei nouă nu va deveni realitate! Nu va putea deveni, chiar de ar fi să terorizeze, la moment, lumea, cum terorizază, azi ideologia comunistă milioanele lumii rusești.

Să lăsăm la vântul rețetele străine ale lui Apollinaire, René Lăcu și alții. Nu am săturat, oare, de atâtea rețete străine, în celelalte domenii ale vieții?

Să ne întoarcem mai bine între noi.

Marele nostru Părvan scrie undeva, despre rostul generațiilor nouă, așa: generațiile nouă sunt ca florile nouă—răsar, cresc și trăesc, din cenușa florilor vechi.

Să ne mai îndoim de asta? Să ne mai îndoim de puterea nemăsurată a tradiției și a autohtonismului, care se infiltrează tot mai mult în sufletele noastre?

Formulele nouă sunt o modă. Și moda captivează sufletele slabe—pe snobi.

Coilăți, trec înainte, duri și purtați de instinctul pământului.

N'a fost, oare, Ion Creangă un scriitor al regiunii, împlântat în inima noilor curente dela Iași? Aș vrea să știu ce s'a ales din curentul! Că din Creangă știu eu: l'au tradus, până acum, Englezii, Italianii, Nemții, Franțuții, Cehoslovacii și Polonezii.

N'am scris rândurile acestea pentru o polemică. Ci numai pentru că, până la urmă, prietenul Scripcaru, va fi de partea noastră. Nu se poate altfel, Proa am crescut pe aceleași ulițe de munte.

Constantin Turcu

PLÂNGE CATEDRALA

Da, plânge în adevăr Catedrala din Piatra-Neamț, care nu este așa oricare alta, c mai este și străveche ctitorie a lui Ștefan cel Mare și Sfânt și iată de ce plânge: a auzit șoptindu-se prin cafas, că de sf Paști, ce se apropie, corul ei nu va mai cânta.

Și deaceia plânge. Căci ea, care a auzit sub feinică-i cupolă nou zidită, primele slavosloviri sfinte, chiar din gura suitel voivodale, căci așa era pe atunci și apoi psalți vestiți și soboare pompoase de preoți; nu mai puțin decât patru sute și atâtea de ani, astăzi pe lângă că a rămas așa de săracă în ce privește personalul preoțesc și cel al cântăreților, dar e pe cale de a pierde dupăcum am spus de mănunchiul acela frățesc de coriști; cari spre onoarea lor și meritând pentru aceasta stima

tuturor și în preajma atâtor guri rele, se adună cu dragă inimă și cântă neîncetat lui Dumnezeu, în timp ce atâtea și atâtea cântă altcuiva.

Și iată de ce e pe cale de a-i perde: Au și dâșii chipurile o brumă de remunerație dela Primărie. Ei bine, pentruca onorații noștri cititori, să vadă halul de deprecieri, în care au ajuns slujitorii celor sfinte în timpul de față, să binevoiască a lua cunoștință de felul cum o primesc și pe acestea. Anul trecut: pe Aprilie li s'a plătit în iulie, pe Mai în Septembrie, pe Iunie în Noiembrie, pe Iulie și August în Februarie anul curcui, iar pe rest, adică pe șase luni, nu li se mai dă nimic.

Judece acum origine, dacă față de această situație, nu este perfect justificată hotărârea coriștilor de-a nu mai

cânta, cu toată dragostea pe care o au de Biserică și artă.

Evident că întrucât ei sunt subvenționați de Primărie și cu această ocazie ca în multe altele, vina cade tot în sarcina d-lui primar; pe care eu știindu-l cât este de econom și bun gospodâr, nu-l pot acuza, că nu ar putea deci economisi de oriunde va putea, cele câteva mii de lei, pentru plata coriștilor.

Cu atât mai mult, cu cât, nici acest cor nu este ori care altul, ci este un cor care numără 59 de anisori de existență și ar fi păcat să pieră tocmai acum. Și apoi își poate imagina cineva sărbători ca cele ce vin, cu Floriile, Prohodul și Invierea, fără cor? Eu, nu! Ceeace observ sigur numai, fiind tristă realitate, este atât: Plânge Catedrala lui Ștefan Vodă, domnilor!

I. Fuloagă

ANII CARE TRECE

PREGĂTIRI DE VÂNĂTOARE

de Vasile C. Șoroc

Cu prietenul meu Părbalan, mă întâlnesc rar. Fiecare din noi, cu îndelungate breșle ce ne-am ales, drumurile noastre nu prea se încrucișează. Am legat prietenie mai bine de 30 ani. El mai mare cu vre-o 15 ani de cât mine, venia în casa părinților mei, pe când eu eram încă în școala primară. Se ducea adeseori la vânătoare cu tatăl meu. Părea a fost erit. Când intra dinmăgă în sufragerie încotomanat cu strale de lăună, înălțat cu opinele legate prin curiozitatea și frumos răsunet, până la pământul paupelor, cu parolă albi de abia, înălțat sau la buzurare cu gîșturi negre, răsunet în chip de 2, înșus peste pălănie cu cartusiera plină, la un sold cu grăunțe mare de pite negre, pe care atârna rețeaua pentru propelițe, iar pe celălalt, cor-

nul de cheamă erpali și pușca pe umăr, ținută mîlărește de curea, nu se părea o figură din povesti. La asemănarea ei o făceam eu, înălțarea și statura lui înaltă, chipul, cu mustața costantă, frumos răsucită și todeauna prăpăit bărbierit. Tatăl meu îl numea totdeauna cu vorba „lăunre”, fiindcă depărtarea de ani între dâșii era mare.

Nu arareori, când tata îl vedea cu rețeaua de propeliți, așezată peste genuri, îl primea dela ușă cu vorba:

— Tuere, noi ne pregătim de vînat mare și te umbii cu rețeaua la sold, par că ai vrea să împusti propeliți cu poște de urs. Mă i părua asta a vrăgilorilor.

Întă să se gîtosea și tatăl meu cu oie trebuitoare de vânătoare, numai bine cărele lui Părbalan

să lua la bătaie cu câinii noștri, la poarta grădinii, unde erau logii. Gheorghe Pușcașu, care, la petrecerile din casa părintească, făcea și pe feciorul, nu-i putea desprăti. Trebuia neapărat să iasă din casă, ori tatăl meu, ori Părbalan, să facă pace între câini. Când lupta era isprăvită vedeam pe lăun câini, unul cu laba sfîrțicată, ținând-o în sus și schelălăind, altul cu nasul plin de sânge și altul cu urechea erastată. De bătaia între câini era răspunzător todeauna Gheorghe Pușcașul, care avea porunca să steie între ei. Însă și el, cu gândul frigului ce avea să îndure, când pe coalații, când pe crește, când pe văi, se mai dădea pe lângă plită. Ba se pălărua (mai mîrșor) de răchin, ba o strachină cu lapte fierbinte și mîmăliguță, ba vre-o căte-va bucăți de tochișală de porc făcută la ceain, numai bine puneu ceva la inimă. Că de, la vânătoare mai eu seamă, nu trebuie să pleci cu inima goală. Când începea

lătaia între câini, Gheorghe o tinea pe ușă, stergându-și mustețile și cu ochii ținți la ușa sufrageriei, din care trebuia să iasă tatăl meu să-i deo o gură.

Cu toate îndămnările ce le avea la vânătoare și la slujit la mesele mari, Gheorghe avea și el păcatul să nu îndrăgească de loc vietățile de pe lângă casă și mai eu samă câini. Pentru el mătăle nu trebuiau hrănite, fiindcă datoria lor era să prindă șoareci, iar capăii, ca să fie ușori la fugă, să nu mănânce mult. Când pe vre-un biet capău îl pălea păcatul să-si aleagă de stăpîn tocmai pe Gheorghe Pușcașul, vai de mama lui ce-i pătimea pielea și mătăle. Uneori venia și el cu capăul—javra cum îi spunea tatăl meu,—fio ca să-l învețe pe lângă cei ai tatălui, fio că trebuiau mai mulți câini. Era un știut, cănele lui Gheorghe dădea busna printre picioarele slugilor în bucătărie, în camară, în spălatorie; linolea mîncarea rămasă

continuare pe pag. 2-a

AMINTIRI

PARLAMENTUL
ROMÂNIEI MICI

de Dimitrie Hogea

În articolul din numărul trecut arătam căta vorbărie stearpă, ocupă mai toate ședințele parlamentului nostru, pierzându-se vremea și oprind pe loc alte lucrări urgente și măsuri legiuitoare, absolut necesare, pentru îndreptarea nenorocitei stări economice și financiare, în care ne abatem de atâtea ani. Sfârșeam acel articol, relevând faptul că guvernul s'a văzut silit a recurge la modificarea regulamentelor Camerei și Senatului, în sensul de a se limita discuțiile lungi și anodine, asupra unor chestiuni mărunte și de multe ori personale, care nu-și au rostul de a fi aduse la tribuna parlamentului, mai ales în aceste grele împrejurări, când datoria tuturor ar fi de a lucra cât mai intens și grabnic pentru salvarea țării.

*

Voiu povesti în cele ce urmează, un episod din trecutul parlamentului României Mici, din care cetitorii vor vedea și face o comparație între cele ce se petrec astăzi și felul de a lucra al adunărilor legiuitoare dinainte de războiu:

În urma secetei din vara anului 1898, care a bătuit întreaga țară, toate recoltele agricole au fost nimicite și o foamete groaznică s'a abătut asupra populației.

Ca o consecință logică și inevitabilă, criza economică și financiară a izbucnit doodată, căci și atunci, ca și acum, singura noastră avuție națională, era tot agricultura.

Acea criză s'a accentuat și mai mult în anul următor 1900, când toate rezervele de hrană și cele financiare se epuizaseră. Ca urmare, iarăși firească, balanța comercială a țării, fiind cu totul defavorabilă, din cauza anihilării exportului, se înțelege dela sine că și bugetul statului s'a resimțit în primul rând, soldându-se cu un enorm deficit; astfel că țara s'a văzut în neputință de a-și mai ținea angajamentele sale, în primul loc, plata cuponului datorită extorțio.

continuare pe pag. 2-a

PARLAMENTUL ROMÂNIEI MICI

continuare din pag. 1-a.

Amintesc, că în acea vreme, aproape întreaga noastră datorie publică externă, era contractată în Germania, ai cărei aliați eram.

În vara anului 1900, în toată criza, Regele Carol I, a trimis la Berlin, pe omul său de încredere, Iancu Calenderu, administratorul Domeniilor Coroanei, cu misiunea de a solicita un împrumut. Această misiune însă a eșuat. Bancheerii și marea finanță ne-au refuzat categoric orice credit. Situația era deci nespus de critică, statul român, ajuns în pragul falimentului.

Trei guverne conservatoare s-au perindat dela Martie 1899 până în Februarie 1901, adică în mai puțin de 2 ani; și fie din nepriecere, ori lipsă de energie, fie din cauza desbinărilor care rodeau partidul junimisto-conservator, criza n'a putut fi rezolvată și înălturată.

În memorabila ședință a Camerei dela 12 Februarie 1901, Petre Carp, prim-ministru și ministru de finanțe, a venit cu faimoasele sale proiecte financiare, prin care vroia să salveze situația, între care: noui impozite, vânzarea disponibilităților statului și acțiunilor ce le avea la Banca Națională, concesionarea meșopolului hârtiei de țigară, vânzarea vaselor serviciului maritim și altele. Simțind însă ostilitatea unei însemnate părți dintre deputați, P. Carp, a pus dela început chestia de încredere; dar în urma unor furtunoase și violente dezbateri, Camera l-a răsturnat, respingând motiunea de încredere cu majoritate de un singur vot: 75 contra 74; ceea ce a determinat demisia și retragerea guvernului său.

Adoua zi s'a format guvernul liberal, în cap cu neuitatul Dimitrie Sturza, care a dizolvat imediat parlamentul. Alegerile noi s-au făcut în termenul cel mai scurt prevăzut de lege: 3 săptămâni, partidul liberal obținând o mare majoritate, iar camerele au fost convocate în Martie. Sesiunea n'a ținut decât o lună de zile. În acest scurt timp s'a votat bugetul și câte-va legi financiare în legătură cu el. Bugetul Statului a fost „așgeros” redus la cheltuieli, aplicându-se și faimoasa „curbă a lui Haret” asupra salariilor publice, iar parlamentul a fost închis înainte de Paști.

Singurul program al guvernului Sturza a fost: Economii pe toată linia și echilibrarea bugetului. Astfel numai s'a salvat țara!

*

Amintind aceste dureroase evenimente, din care se desprind în mod luminos, patriotismul, energia și voința tare în hotărârile luate, de cere a dat dovadă parlamentul țării din acele vremuri, îmi îngădui a întreba: oare partidul național-liberal, chemat acum iarăși la guvern, a părăsit glorioasa lui tradiție?

Astăzi când situația economică și financiară, este poate mult mai gravă de cum a fost în 1901, mai poate fi permisă irosirea, în discuții sterpe a timpului prețios?

S'a scurs mai mult de 2 luni de la deschiderea Camerelor, și totuși nici un pas înainte nu s'a făcut, pentru îndreptarea stării de lucruri care ne apasă. Evident, problemele actuale sunt multe și grele, dar nu de neînving.

Se cere numai o urgență și supremă efortare solidară a tuturor factorilor cu răspundere, — și calca mântuirii va fi găsită.

D. Hogeia

CONFERINȚE

Sâmbătă 24 Martie, dela ora 11-12, în sala de festivități a liceului de băieți, va vorbi d-l Constantin Turcu, despre „Fresca română dela Atena”.

Conferința va fi însoțită de proiecțiuni.

Intrarea liberă.

MINISTRUL I. COSTINESCU

Nu sunt liberal și la ziarul nostru, nu este admisă niciun fel de politică. Linia noastră de conduită este: pe cel bun să-l vorbim de bine, iar pe cel rău să-l atacăm, oricine ar fi și din orice partid ar face parte. Fiindcă cea mai mare greșală a politicianilor este, că impun partizanilor, să nu recunoască niciun merit adversarilor, ci să-i ponească în mod obligator, oriunde și oricum, chiar dacă aceștia ar fi cu stea în frunte, cerându-le în schimb acelorași partizani, să ridice pe ai lor în slava cerului, negându-le orice scădere, chiar dacă vreunul dintre ei, câte odată, n'ar fi decât ultima secătură.

În felul acesta, supralicitându-se întruna oamenii noștri politici, am ajuns astăzi, că nu mai există în toată Țara, un singur personaj de seamă, care să nu fie tertelit în noroi. Dar ceiace este mult mai grav, mai ales, este faptul, că prin acest sistem s'a otrăvit sufletul poporului, i s'au smintit căpriorii minții și i s'a anarhizat sufletul în așa măsură, încât a ajuns a nu mai crede în nimeni și nimic, ceiace este grozav. Iar marele adevăr acesta este, că toți contribuim la această tristă operă de distrugere, toți suntem vinovați, de înjosirea tuturor.

Potrivit deci devisei noastre, vom spune și noi câteva cuvinte despre ministeriatul D-lui Dr. I. Costinescu. Ținem să arătăm însă din capul locului, că nu vom veni cu osanale gratuite, pe atât de nesincere, și nici nu vom crede ca unui, că deacuma toată Țara va fi salvată și în speță, în jud. nostru, Cernegura s'a și transformat în cozonac și Cozla în budincă, Bistrița în lapte și miere, iar codrii și câmpii gem de prepelițe fripte gata. Cine cunoaște situația politică și economică de azi, și nu-i învățat nici cu cobzăreala de ocazie, acela știe lucru precis, că D-l Ministru Costinescu, va face pentru județul nostru atât cât va putea și nu atât cât ar putea, fiindcă cine cunoaște deasemeni și sufletul D-lui Ministru Costinescu știe, că mult ar putea și ar vrea, dar mijloacele nu-i vor îngădui prea mult. Aceasta este

realitatea. Despre bună-voința pe care o are de a veni cât mai mult în ajutorul județului nostru și al oricăruia conștăntin al său, nu se îndoiește o clipă nimeni, fiindcă n'a existat nemțean, care având vre-o nevoie și apelând la dănsul, să nu fi fost satisfăcut, de multe ori mai mult decât se aștepta chiar, fie că era la putere, fie că nu, deoarece înaintea oricui, cuvântul său are mare autoritate.

În privința meritelor sale politice, iarăși este de prisos a mai discuta, din momentul ce l'au adus pe scaunul ministerial.

Pe noi ministeriatul D-sale ne bucură. Căci Doamne! De multe mai avem nevoie și din toate am vrea, cât mai mult să ni se facă. Adică am dori, ca D-l Ministru să se depărteze cât mai mult „de cât va putea” și să se apropie tot mai mult „de cât ar putea și ar vrea”, să facă pentru județul nostru.

Dar mai presus de toate, de o operă trebuie să-și lege neapărat numele pentru vecie D-l Ministru Costinescu, operă pe care nici nu poate fi alta, mai potrivită cu profesia sa, de medic, anume de clădirea unui spital modern în orașul nostru, un vis trumos al Domniei sale, de altfel de multă vreme. Socot această chestiune mai importantă și mai urgentă ca ori care altă și iată de ce. Astăvară mi s'a întâmplat să fiu la spitalul actual și să văd un nenorocit de țăran în ultimul grad de sifilis, ținut de femeia lui și de copii, dement și idiot, mut cu limba paralizată din cauza plăgilor, cu tot atâtea sifilide purulente în jurul nasului, al urechilor și pe tot corpul, căruia spitalul n'a avut cu ce să-i facă măcar o injecție, cu toate rugămintele și lacrimile nenorocitei lui soții, ci domni medici, i au trimis la spital la Iași. Dar mi s'a întâmplat să văd o scenă mai sfâșietoare. I-am urmărit până în stradă, unde s'au urcat în căruța cu care veniseră, și au plecat acasă plângând și blestemând acea nenorocită de femeie de-ți stăția sufletul: auzi domnule, ma trimite la Iași. Dapoi dacăși avea eu cu ce să mă duc la Iași, ași fi cumpărat de mult doctoriile pentru injecție, dar n'am cu ce, păcatele mele și iacătă-lă-i că putre-

zește de viu în ochii mei, ba mă tem c'o și omorâ pe cineva. Îl duc înapoi, că de acum n'are mult până s'o prăpădi. Să dea D-zeu focul să-i ardă pe toți. Am plecat, că n'am mai putut rabda să văd atâtea suferință înaintea ochilor, tremurând însă carnea pe mine ca piftia de revoltă; gândindu-mă că acestea se petrec într-o societate creștină, după două mii de ani de creștinism și într'un regim democrat, unde slavă Domnului, că toate libertățile cetățenești și nevoile obștești sunt lăsate în seama „boboșului”.

Dar oare câte cazuri de acestea sunt și de câte feluri de boli. Iată de pentru ce am zis deci, că înainte de orice, D-l Ministru Costinescu, este rugat de întregul județ, să lase totul în pământ și să se apuce cât mai curând de spital, pentru ca miile de bolnavi, în sute de ani în urma sa, să nu mai plece dela spital blestemând ca nenorocita despre care am vorbit, ci din contra, vindecați, toți să plece cu aceste cuvinte pe buze: „Dumnezeu să-l ierte săracul și ferice de sufletul lui, căci știu că n'a trăit de degeaba, știu că n'a fost Ministru degeaba”.

I. Fuloagă

Serbare școlară

Duminică 11 Martie a. c. învățătorii dela școala din Galu, au dat o frumoasă serbare școlară, la care au luat parte autoritățile din comună și foarte mulți săteni.

Au conferențiat Pr. C. Vrânceanu despre „Folosele cărții” și Gavr. Cristea despre „Dragostea ce trebuie s'o arate sătenii față de biserică și școală”.

Au urmat coruri pe două și trei voci, recitări, lecturi și mica piesă de teatru „Meșterul Papuc”, care au fost gustate cu deosebită plăcere de cei prezenți.

Atențiune!

Abonamentele se plătesc, *contra chitanță* din registrul prevăzut cu *stampila rotundă* a gazetei, numai D-lui V. Ionescu, la librărie sau D-lui C. Tanasă-Teiu, încasatorul autorizat de noi a vizita pe abonați.

Orice altă persoană se va prezenta în numele gazetei, pentru acest lucru, să fie refuzată.

Duminică 1 Aprilie 1934, orele 4 jum. d. a. în localul Casei Naționale din Piatra-N. va vorbi Domnul Mihail Negru despre „O călătorie în celălalt emisfer al pământului, peste Ecuator, în America de sud”.

C problemă a vieții noastre

Pentru formarea sufletului său și pregătirea pentru viață omul totdeauna se hrănește cu prisosul sufletesc al altora.

Acest prisos sufletesc, se găsește înșirat, în ordine, pe filele atâtor cărți ce așteaptă cetitorii. Oamenii, a căror zestre sufletească este mult legată pentru o viață obișnuită, scot din acest surplus de suflet, accente de viață superioară, pe care le pun la îndemâna oamenilor ordinari, prin ajutorul cărților, care este cel mai comod și îndemânos mijloc de răspândire a ideilor născute din prisosul energiei de viață.

Adesea, însă, acest ingenios mijloc de răspândire a ideilor, este folosit pentru răspândirea acelor idei și sentimente, care nu folosesc la imobilizarea sufletelor cu nimic, dacă nu — cum e cazul uneori — strică deadreptul.

Cetitorul își așteaptă ochiul asupra fiecărui semn de sunet, încheagă cuvintele și dă loc procesului mergerii până la ideea de după cuvânt ca să și-o asimileze și să devină apoi o forță de viață. Cartea trebuie să fie ghidul ideilor înălțătoare și sentimentelor frumoase, prin care trebuie să conducă sufletul cetitorului. Dar uneori, acest ghid, conduce sufletele cetitorilor prin mocirlele sentimentelor urite și prin domeniul ideilor stricătoare. Între autor și cetitor trebuie să existe o apropiere a fondului adânc sufletesc, al amândouă, iar autorul numai răscolește și descopere germinul ideii, pe care cetitorul se prinde apoi să o desvolte și să o ridice la o

trăire permanentă și evidentă, din starea latentă în care se găsea.

Cuvântul scris al cărții, dar, trebuie să fie adresat numai pornirilor nobile ale sufletului omenesc, precum el trebuie să fie expresia unui fond ce nu-i strein sufletelor cărora se adresează.

Literatura română e destul de bogată pentru că citește literatură, dar cea mai mare parte din vremea destinată cetirii, se pierde cu niște cărți, care nu știu de unde și cine le răspândește diabolic, prin țară. Și-s plătite cu bani grei!

Pe câte mesute de noapte găsim oare, romanele românești ale lui Cezar Petrescu, Zamfirescu, sau poemele lui Adrian Maniu?

Mi se pare că „Armasarul doamnei Lou” și „Amanatul doamnei Chaterley” a întrecut cu mult pe toți scriitorii români!

Mi s'ar putea spune, desigur, că n'am gusturi artistice, întrucât și „Armasarul doamnei Lou” și „Amanatul doamnei Chaterley” sunt artă. O fi, poate, și așa ceva. Dar asta se potrivește, ca și cum înjurile și batjocurile ce le adresezi cuiva, i le-ai spune cântând, ca sub egida artei, să fie bine primite.

Și, sunt multe cărți, care cultivă tocmai pornirile urite din om, deci îndeplinesc un rol negativ, în lume și mai ales în țara noastră, dar vom mai vorbi despre asta.

Mihail Avadanei

Citiți Ziarul „AVANTUL”

PREGĂTIRI

DE VÂNĂTOARE

continuare din pag. 1-a.

prin talgere de la mâte ori căni, deschidea cu botul dulapurile și fura resturile de mâncare și mămliga. Iar fiindcă nu se mai sătura, să ridica pe poliți și smânținea cu botul oalele cu lapte, puse la prins. Era deobște, ea bucătărita — giupineasa Mariuca de la Corni — să vie cu jalba la mama:

— Coană Catincă, iar s'a apucat de posne cănele lui Gheorghe: spăriet-a mâtele, cotroloit-a cuibarele din găinărie, răscolit-a dulapurile, smântănit-a oalele — eu mi-am luat de gând.

Mama ar mai fi tăcut, saracă, dar cum auzea tatăl meu, știam ce-l așteaptă pe Gheorghe.

— Ascultă-mă, îi zicea, când ai să-ți bagi mințile în cap, că nu eu răbdări prăjită se ține cănele de vânătoare? Dacă ții pe lângă tine un dobitoac, trebuie să-l hrănești. Ce faci tu, e teabă țigănească (asta era o leacă de sfighială la obârșia lui Gheorghe). De-i mai urma în felul acesta, am să-ți fac un bine și n'am să mă las, până nu te-oi întoarce în satul tău, Pipirig.

Gheorghe făcea chitic, fiindcă pe lângă dejana meritată, mult bine avea din casa părintească.

Vasile C. Șoarec

ANCHETELE NOASTRE

PROBLEMA SANITARĂ ÎN JUDEȚUL NEAMȚ

Declarațiile d-lui Dr. C. Petrescu, medicul primar al județului

Potrivit rolului pe care îl atribuim gazetei noastre pentru oraș și județ, am găsit de cuviință că e interesant și util să aducem la cunoștința publicului cititor anumite constatări ale unor situații și probleme de interes general din diferitele manifestări ale vieții noastre locale.

Începem cu numărul de față o anchetă asupra stării sanitare a județului nostru, întrucât una din cele mai însemnate probleme de interes social e aceea a sănătății publice.

În acest scop, ne-am adresat d-lui Dr. C. Petrescu, medicul primar al județului, care a binevoit a ne face următoarele declarații:

Administrația sanitară a județului

Județul Neamț este împărțit în 15 Circ. medicale rurale și 3 orașe din care unul de reședință.

În total avem cinci spitale județene și unul comunal la Piatra-N.

Mai avem un ospiciu de bătrâni și un Pavilion de contagioși la Piatra-N. plus două dispensarii proprii: la Tg. Neamț și la Uricheni.

Bolile sociale

În anul 1933, ca și în anii precedenți, bolile sociale răspândite în județul nostru au fost:

Tuberculoza, cu 1770 bolnavi vechi, 393 bolnavi noi, din care 143 morți, 15 vindecați; adică un procent de 1.16 % din numărul bolnavilor fiind raportat la nr. populației la %.

Sifilisul, cu 11.967 cazuri vechi, 674 noi, din care 3184 vindecați și 37 morți; adică un procent de bolnavi 6 % din locuitori.

Pelagra, cu 1034 cazuri vechi, 275 cazuri noi, din care 43 vindecați și 64 morți adică un procent de bolnavi de 0.6 % din locuitori.

Paludismul, cu 501 cazuri, cu un mort și 286 cazuri vindecate.

Cancerul, cu 106 cazuri din care 17 morți.

Cauzele care contribuie la răspândirea acestor boli
Măsuri pentru combaterea lor.

În combaterea tuberculozei, suntem dezarmați, deoarece n'avem nici localuri, suficiente pentru tratament, nici ospiciu pentru izolare. La întinderea acestei grozave boli contribuie în primul rând starea proastă materială și ignoranța populației. Deasemenea igiena școlară lasă foarte mult de dorit.

Pentru stăvilirea bolii, trebuie număidecât tratament de cură în sanatorii a bolnavilor recuperabili, izolarea bolnavilor cu leziuni deschise, îmbunătățirea locuinței și alimentației în familiile tuberculoșilor, preventorii pentru copii, supravegherea elevilor prin

medici școlari, înființare de cantine școlare, etc.

Pentru viitor, avem multă speranță în vaccinările cu vaccin B. C. G. care, în județul Neamț prin excepție, s-au extins aproape la toate comunele. Rezultatul real constatat până în prezent, este scăderea mortalității infantile. Dar, prevenind copii și deci înmulțindu-se familiile, o chestiune care se pune imperios e aceea a găsirii mijloacelor de îngrijire pentru aceste familii numeroase.

Sifilisul, se tratează la dispensariile medicilor. Au fost timpuri când bolnavul avea toată buna voință să vie la tratament, dar ne lipseau medicamentele, seringele, acele etc. În prezent aceste lipsuri sunt pe cale de dispariție.

Se simte nevoie, mai ales în orașe, de localuri anume destinate izolării și tratamentului *venericilor*.

E posibil ca pelagra să ia anul acesta o extensiune mare datorită calității proaste a porumbului și a hranei exclusiv cu porumb și insuficientă a sătenilor, din cauza marelui sărăciei ce există la sate.

Serviciul Sanitar exercită un control sever asupra porumbului pus în consumație, totuși asupra sărăciei acest control nu este eficient.

În privința *paludismului* ar trebui ca autoritățile să se îngrijească pentru secarea băltoagelor provenite din cauza revărsării apelor. Mai înainte în județul Neamț nu exista paludism. Numai din timpul marilor inundații și prin formarea băltoagelor paludismul a luat extindere, fiind adus de lucrătorii agricoli care se duc în alte județe contaminate.

Crearea de fonduri sanitare**În atenția d-lui Prefect**

Ar fi de dorit ca în bugetele fiecărei comuni să fie înscrise o sumă pentru îmbunătățiri sanitare. În prezent în aceste bugete se trec orice alte cheltuieli, pentru orice interese mai mari sau mai mici, dar pentru îmbunătățiri sanitare nu se inscrie nimic.

Epidemiile

În anul 1933, județul Neamț a fost bătut de următoarele epidemii:

Scarlatina, 487 cazuri, cu 73 morți, restul vindecați.

Febra tifoidă, cu 45 cazuri, din care 6 morți, restul vindecați.

Tifosul exantematic, cu 14 cazuri, din care 2 morți, restul vindecați.

Difteria, cu 43 cazuri, din care 13 morți, restul vindecați.

Dezinteria, cu 2 cazuri, vindecate.

Tusea convulsivă, cu 294 cazuri, cu 11 morți, restul vindecați.

Paralizia infantilă, cu 4 cazuri vindecate.

Dificultăți în combaterea epidemiilor.
Ce măsuri trebuiesc luate pentru viitor.

În combaterea epidemiilor s-au simțit unele dificultăți. Aceasta pe de o parte prin faptul că personalului sanitar auxiliar nu i s-a plătit salariile la timp, (abia acum a început a i se plăti mai regulat), pe de alta, pentru că spitalele nu puteau funcționa din lipsa de hrană, combustibil, lingerie, etc.

Chiar dacă aceste dificultăți au fost înlăturate, totuși în prezent mai sunt altele, destul de însemnate.

N'avem localuri de izolare în apropierea comunelor contaminate, încât am fost nevoiți a transporta bolnavii la distanțe mari, pe drumuri rele, prin zăpadă și ger.

N'avem mijloace civilizate pentru transportul bolnavilor. Cu mijloacele de azi se poate întâmpla să se răspândească boala prin localitățile pe unde trec înspre spitale, bolnavii contagioși.

În privința tifosului exantematic, în prezent avem o singură comună infectată, Păstrăveni. S-au luat toate măsurile de combatere, încât putem privi cu liniște situațiunea.

Este mare nevoie însă de cuptoare de departizare sau etuve de departizare: de ceva lămpărie pentru o bună parte din populațiune care e săracă și n'are cu ce se prăji, ca să-și dea hainele și lămpăria la deparazitat.

În această privință doamnele de prin orașe ar avea un rol frumos, colectând ceva lingerie pentru acei ce trebuiesc departizați.

Profesorii și învățătorii trebuie să aibă atenția îndreptată asupra elevilor în timpul epidemiei de exantematic, controlând foarte de aproape curățenia corporală și alimentația.

D. L. S.

Șezătoare

În ziua de 18 Martie ora 5 p. m. a avut loc la Șc. Normală, o șezătoare culturală dată de elevii cursului superior.

Șezătoarea s'a deschis cu marșul "Vulturii" executat de orchestra școlii condusă de elevul Vdoviciu din cl. VII.

A urmat conferința: Despre scopul și organizarea Soc. de lectură. Recitările și corurile destul de bine pregătite au amuzat publicul care de altfel era într'un număr foarte mare.

A urmat apoi drama istorică "Zorile" de Șt. O. Iosif executată de elevii clasei VI-a.

S-au remarcat elevii: Vdoviciu, Gh. Pop și Chioariu din cl. VII, Turcea, Podoleanu, Manoliu și Carata din cl. VI-a.

CONFERINȚA

D-LUI PROFESOR AUREL ROTUNDU

Domnul profesor Aurel Rotundu, directorul școlii Comerciale Elementare din localitate a conferențiat Sâmbătă 10 Martie, orele 7½ seara, la cercul militar despre: **Legende mediteraneie.**

Conferința mea a început d-sa — nu poate avea pretenții de originalitate, deoarece subiectul ei e în parte cunoscut.

Asupra Mării Mediterane, din Sudul Europei, există o sumă de legende care aduc oarecare lumină asupra felului cum cugeta lumea antică.

Nu întotdeauna omul a cunoscut fenomenele naturii. Modul cum a început el a le cunoaște le-am putea grupa în trei faze: 1) faza teologică, pe care o constatăm în scrierile vechi: Iliada și scrierile lui Hesiod, 2) faza concepțiilor metafizice, în vremea când Pitagora a demonstrat rotundimea pământului, pornind dela corpul geometric al sferei și 3) faza cugetării științifice, bazată pe experiențe directe asupra naturii.

Toate aceste fenomene au coexistat uneori: Nu putem spune că în vremea lui Pitagora, de pildă, nu erau nici cunoștințe științifice pentru că tot acum Aristotel demonstra sfericitatea pământului după umbra de pe lună în timpul eclipselor.

Mă voiu opri asupra fazei teologice, prin care omul explică fenomenele naturii prin practici magice, insistând asupra legendelor mitologice grecești. Vom putea găsi în aceste legende ceva științific care să ne îndrepte pe calea adevărului.

Un filozof grec Evhemer a făcut odată o călătorie pe lângă țărmul mării Roșii, a ajuns la oceanul Indian și a găsit într-o insulă din aceste părți niște inscripții din comentarea cărora s'a emis o părere că toate fenomenele care iau numele de semi-zeu nu sunt altceva decât principii pe cari lumea i-a divinizat după moarte.

Gottfried Müller spune că mitologia este un înveliș al unei științe vechi misterioase pe care o explicau învățații discipolilor și din care nu a rămas decât alegoria, forma care ascunde niște adevăruri misterioase.

Legenda s'a născut tot din nevoia de a cunoaște, deci poartă în ea un sâmbure de adevăr.

În privința Mării Mediterane Grecii au avut un material mitologic extraordinar, elădit pe fenomenele atât de curioase, atât de ciudate, atât de frumoase și impresionante, atât de uimitoare ale mării.

Cităm în cartea lui Victor Hugo: Les travailleurs de la mer, frumusețea mărilor, descrișă în pagini admirabile. Impresionată de variatele aspecte ale mării, de uriașele frământări de ape, Grecii au produs creațiunile lor mitologice.

Tritonii, fii lui Poseidon, cântau dintr-o scoică vrăjită, potolind sau deslănțuind furia valurilor.

Pe țărmurile Italiei sudice Grecii închipuiau existența unor ființe supranaturale cu cap de femeie și trup de pasăre numite **Sirene**. Ele erau, înzestrate cu un glas atât de fermecător încât orice corăbier care le auzea, involuntar, se îndrepta spre ele, unde își găsea moartea.

Legenda e de origină cretană. Sirenele au fost niște muze din Creta. Ele au fost alungate de aici de cele nouă muze grecești, plecând astfel în Sicilia și apoi în Italia, unde se răzbuună pe oameni din cauza izgonirii din patria lor.

În strâmtoarea Messina sunt groaznice furtuni provocate de niște curenți. Sirenele reprezintă curenții și puterea de seducție a mării, precum și moartea crudă care-l așteaptă pe cel ce se aventurează prea mult pe mări departate.

Numai Orfeu și Ulise au izbutit să treacă prin aceste părți. Cel

dintâi, cu ajutorul cântecelor fermecătoare ale liii sale, al doilea, legându-se de catargul corăbiei și astupând cu ceară urechile tovarășilor săi.

Curenții din marea Tireniană mai sunt personificați prin alte două creațiuni mitologice **Scylla** și **Caribda**, de unde s'a născut și proverbul: te ferești de Scylla și dai în Caribda.

Fluxul și refluxul îl explicau Grecii astfel. **Afrodita** — născută din spuma mării — obișnuia seara să-și facă baie. Atunci se amfiau apele mării, ca o înfiorare de plăcere a mamei care vedea pe fiica sa revenind la saună.

Grecii mai explicau geneza diferitelor părți de lume. Se spune azi că Sahara ar fi un fund de mare. Pentru a explica aceasta antichitatea are legenda lui **Phaeton**, fiul lui Apollo, care a cerut odată voie tatălui său să conducă el carul soarelui, și apropiindu-se prea mult de pământ, s'a uscat toate, socând și o mare, unde este azi Sahara.

Teoria lui Wegener, a translației continentale, este explicată de mitologie prin legenda fiicei regelui Agenor din Tyr, numită Europa, pe care o răpise Zeus, preschimbat într-un taur și o duse în insula Creta.

Marea Egee își are legenda ei, cu **Aegeu** și fiul său **Teseu**, care s'a dus să omoare Minotaurul din Creta. La întoarcere Teseu, a uitat să schimbe pânza neagră a corăbiei cu alta albă. Tatăl său, văzând aceasta de pe mal, crezu că fiul său e mort și se aruncă în mare.

Teseu, grăbind sosirea la țarm și-a sfărâmat corabia în niște stânci, din care sfărâmaturi s'au născut insulele mării Egee.

Pentru strâmtoarea Dardanelor Grecii au legenda lui **Phryxos** și **Helle**, copiii zeiței **Nephele** și ai lui **Athamas**, regele din **Orchomenos**, siliți să plece în Asia pe spinarea unui berbec de aur. Pe drum Helle a căzut în mare (strâmtoarea de azi a Dardanelor) și s'a înecat.

Strâmtoarea Bosforului este explicată prin legenda expediției **Argonauților** greci, cari s'au dus în Asia mică să aducă în Grecia lână de aur a berbecului sacrificat de **Phryxos** în **Colchida**. Ei trebuiau să treacă în Marea Neagră (**Pontus Axenos**) prin Bosforul de azi, unde erau două stânci **Simplegadele**, care se ciocneau mereu cap în cap, nepermițând trecerea nimănui. Iason, conducătorii expediției, sfătuit de **Phineus**, dădu drumul printre aceste stânci unui porumbel. Neputându-l strivi, stâncile au rămas înțepente, lăsând loc de trecere, iar Marea Neagră a devenit **Pontus Euxinos**.

Printr-o expunere clară și o vorbire caldă d-l profesor Rotundu a impresionat plăcut și câștigat atenția publicului, care l-a aplaudat calduros.

Asistent

Dela serv. Aprovizionării

Comisia de aprovizionare a jud. Neamț, a dispus ca din cele 2 vagoane porumb moldovenesc de sămânță, să se distribue contra cost următoarelor comuni: Păstrăveni, Talpa, I. Brăteanu, Bârgăoani și Tibucani.

Cantitățile vor varia între 1500 și 4000 Kgr. de comună, costul unui Kgr. fiind 3 lei.

Peste 2-3 zile va sosi un vagon grâu de Primăvară pentru însămânțat, care se va distribui imediat, plugurilor din jud. Neamț.

ȘCOALĂ SĂTEASCĂ

Când orice ministeriabil destinat logofetiei dela instrucția publică, are în buzunar o nouă reformă a învățământului, care nu e ca a celorlalți, ci originală, de ce nu s'ar generaliza reformomania asta la toți știutorii de carte. Prinde un cetățean la întâmplare, deschide vorba despre școală, arată-te cam nemulțumit cu starea școlii și să nu rămâi surprins dacă te vei găsi — și asta sigur! — în fața unui om care judecă și care are ideea lui în chestia asta.

D'apoi cei care mai au și experiență didactică! Dacă n'au un proiect complet de reformă, apoi un fuhal de sugestii îl țin la dispoziția oricui.

Pentru că, din acest loc, s'au dat oarecari sugestii pentru o presupusă reformă a învățământului, găsesc cu cale să fac unele precizări, tot aici, și care precizări nu doresc să li se facă onoarea de a fi considerate ca sugestii.

E vorba de numărul de ani trebuitori pentru cursuri la școala primară, în legătură cu nevoile și cu rosturile sâtenilor.

S'a afirmat aici că sâtenii nu văd folosul celor 3 ani complementari. De ce să nu spunem drept că ei nu cer nici pe cei 4 ani! Argumentul că celelalte țări au 7-8 ani de cursuri nu-i valabil pentru ei și nu-i împresionează. Și au dreptul.

Ca să-i impresioneze, ia să le dăm premii, reducere de stagiu militar, drepturi de a fi păcălab în sat, etc.

Și după asta?... Când se vor găti baloanele de oxigen nenorocita asta de școală tot are să moară.

Școala primară de azi nu e școala firească a poporului.

Ea pregătește candidații școlii secundare, candidați la trai ușor și haine nemțești.

A, de-ar fi școala asta, sătească, organizată, ținându-se seama de fondul sufletesc al satului, de nevoile lui, de bucuriile și scârbele lui!

Săteanul e mistic, religios, tradiționalist — profund tradiționalist! — și nepRACTIC. Vreau să spun că nu aplică ceea ce vede că e bun, cu înțelegerea altor nații.

C'ora din nevoile sufletești de mai sus răspunde azi școala?

Nici uneia! Și atunci ce să caute săteanul la școală și de ce să-și trimită acolo copilul?

Ce poate aplica pe ogorul lui, din cele ce vede la școală? sau mai bine zis, din cele ce se spun la școală? Căci la școală, azi, toate se spun. Școala n'are unelte, n'are semințe, n'are terenuri bune de experiență! Cu posibilitățile de timp și materiale ale programei de azi, nu se pot atrage sâtenii către școală.

Se știe bine că piida e cel mai trainic și mai bun învățător.

Dar Românul, credincios proverbului: „face iarna căruță și vara sanie”. Și așa, ținând seama de zicală, s'au organizat astăzi iarna, pe troiene și îngheț de Bobotează, cursuri agricole. Dumnezeu acoperea afară pământul cu zăpadă, iar domnul inginer agricol, acoperea — în gând — în fața elevilor, ogoarele cu tot felul de semințe și recolte.

Rezultatul? În orice caz nu va fi egal cu acela al unor cursuri agricole, organizate pe teren, pe ogor, în mijlocul lanului, în văzul sâtenilor.

Mă gândesc și doresc o școală fără limite; țărânul să fie școlar toată viața lui. Să frecventeze școala, așa cum frecventază biserica. Să caute acolo, în școală și să găsească, răspuns la toate întrebările și nedumeririle lui; la nevoie, la lipsa, la necazul, la bucuria lui, școala să-i fie deslegarea. Altfel n'are ce căuta săteanul la școală. Căci nu-i a lui, nu-i școala sătească; e școală primară, poartă școlii secundare.

Știu că în județul nostru sunt câteva școli de acestă sătești.

Neoficiale. Cine vrea să se documenteze să le cerceteze.

De va găsi că acele școli, nu sunt ale satului, că nu sunt frecventate de sâteni tineri și bătrâni, că chiar frecvența la cursurile primare, nu este mai mare cu atâtă la sută decât în altă parte, atunci, înapoi la școala primară, cu 3-4 sau 7 ani, cu absolvenți analfați, dar premiați, cu stagiu militar redus, cu drept de primăreală, dar cu rușine de-a duce sapa în spate

Prof. C. Cojocariu
învățător

FRAUDELE

dela Percepția Dochia

Un sistem de fraudă — nu prea nou de altfel — și pe unele locuri după planul — „Bălăuță” plus răspândit sistem de jăcmăneală din pensiile invalizilor, văduvelor și orfanilor, se petrece de ani de zile în circ. de percepție Dochia-Mărgineni de către percepătorul P. Sava fără a putea fi sancționat — deși reclamațiile și plângerile n'au conținut de ani de zile

Cauza? Pare că obiceiul pământului e mai tare ca dreptatea.

Actualmente, din ordinul D-lui Prefect s'a întocmit de către autoritățile polițienești locale, un dosar de peste 50 declarațiuni de acest fel, cu sume încasate cu chitanțe de mână, ori în alb, dela locuitori și sus-trageri forțate din pensiile l. O. V. ce întrec sute de mii lei — făcute de acest percepător, gata să intre pe mâna parchetului. Și credem că de această dată nu va mai scapa nesancționat. Vom reveni cu amănunte.

JAFUL

cu zahărul

Pe zina de 16 Martie, prețul zahărului s'a urcat brusc cu 4 lei la kg., fără a se arata cauza acestei scumpiri, și fără ca guvernul să fi ridicat taxa fiscală de consumație.

Nedumerirea și revolta publicului consumator, este cu atât mai mare, cu cât acum câteva zile, ziarul „Universul” a publicat știrea că, în urma conferinței dintre cultivatorii de sfeclă și fabricile de zahăr, ținută la Ministerul de Industrie — s'a hotărât ca prețul zahărului să rămână neschimbat — cu tot sacrificiul impus cultivatorilor de a li se reduce prețul vagonului de sfeclă cu 500 lei.

Explicația acestui nemai-pomenit jaf, pe care o dau câteva ziare din capitală, ar fi următoarea: „refacerea Oficiului Central de Vânzare a Zahărului, grație amabilității (?) guvernului, în scopul numirii ca președinte al acestui oficiu a d-lui C. Dimitriu fost ministru al Muncii, debarcat din guvern la ultima remaniere. Să fie oare adevărat?

Ca urmare a sus zisei refaceri a Oficiului Central, fabricile de zahăr s'au și grăbit a reînființa cartelul dintre ele — cartel care fusese desființat de câteva luni; iată explicația enormei scumpiri a acestui aliment de prima necesitate!

Credem și sperăm că guvernul nu va tolera acest jaf, și va lua măsuri urgente ca el să înceteze, stăvindu-l la comita arhicunoscută a fabricilor.

După cât știm, legea speculei și acea contra cartelelor, n'au fost desființate. Atunci cum se poate îngădui jafurile populației în aceste grele vremuri?

D. Rogea

Un bețiv se ră-

bună pe Sf. Nicolai

Un caz interesant s'a petrecut în com. Filioara satul Agapia. Tânărul Gh. V. Năstase de 21 ani, după ce s'a cinsti bine în crășma satului a da' buzna în casa vecinei sale Anica I. Ciucălu. Nici una nici două arțăposul a scos revolverul și s'a îndreptat cu el întins spre icoane

— Ce faci nebunule? țipa femeia.

— Vreau să-l impușc pe Sf. Nicolai!

— Ce ți o făcut?

— Uită-te ce chiorăș se uită la mine!

Îndată a intervenit șeful de post și i-a confiscat arma pe care o purta ilegal, și cu acte dresate a fost înaintat parchetului, unde cred că se va împăca cu Sf. Nicolae.

INFORMAȚIUNI

◆ Tribunalul Neamț a declarat în stare de faliment pe comerciantul Meer Șmilovici din Borlești pentru neplata sumei de 40.000 lei lui Leon Katz Piatra N.

◆ Firma Calmanovici din Bacău a cerut declararea în stare de faliment a comerciantului H. Șmarach din localitate pentru neplata sumei de 550.000 lei.

◆ Tribunalul Neamț în ședința de Marti 20 cor. a chitat pe d. Căp. V. Mititi a acționat în judecată pentru faptul de înșelăciune.

◆ Mitropolia a aprobat înființarea a trei noi parohii în județul nostru și anume la Zănești, Vitorii Neamțului și Dragomirești.

◆ După sărbăt. Sf. Paști, cercurile pastorale din județ vor începe o largă activitate în special cu combaterea stiligănilui.

◆ Cererile de transferare a învățătorilor în posturile publicate vacante și rămase prin alte transferări, se vor înainta la serviciul de învățământ unde învățătorii sunt titulari, până la 15 Aprilie 1934.

La cererea de transferare făcută cât mai scurtă, clară și precisă, se va anexa fișa individuală.

◆ La procesul asasinării lui I. G. Duca au fost citați și din județul nostru, ca martori ai apărării o sumă de persoane printre cari preot Danielescu-Borca, I. H. R. ghelegiu, Nătu Eșanu, Marcovei-Buhăș, etc.

Aceștia s'au înapoiat zilele trecute în localitate, urmând ca să fie chemați pe rând, numărul martorilor apărării fiind de 700.

◆ Biroul de aprovizionare anunță pe d-nii proprietari că, cumpără porumb de sămânță în cantități dela 300 Kgr. în sus. Informații la Biroul respectiv (Prefectura jud. Neamț).

◆ Cu privire la articolul Jaful cu zahărul, ce îl publicăm în altă parte, guvernul a dat erii un comunicat prin care declară că în această chestiune se găsește dezarmat, întru se află în fața unei convențiuni, încheiată acum un an de către guvernul național-țărănist, prin care prețul zahărului a fost fixat la 29 lei Kgr.

Dar de cartelul fabricilor de zahăr nu spune nimic, de și se știe bine că numai acest cartel a provocat scumpirea prețului.

Toluși la sfârșitul comunicatului, guvernul promite că va face toate demersurile posibile, spre a împiedeca urcarea prețului zahărului.

Vasăzică guvernul poate interveni!

Atunci cum rămâne cu faimoasa convențiune?

◆ Săptămâna aceasta apare Anuarul liceului Petru-Rareș pe 1932-33 cuprinzând o parte închinată profesorului P. Crivei cu ocazia eșirei la pensie; colaborează cu articole de specialitate D-nii: C. Turcu, Ioachim Botez, Pr. C. Matasă, Ion Dandescu, P. Gheorghesa, Victor Andrei, Ion Cheteanu D. L. Stăhiescu, și Ion Tazlăuanu.

Prin mănunchiul acesta de lucrări care constituie și o contribuție la cunoașterea regiunii, Anuarul va fi un eveniment în viața culturală locală.

Dela Asociația

Prof. Secundari

Comitetul central al Asociației profesorilor secundari a hotărât ca lucrările adunării generale dela Brăila (care se va ține în zilele de 12, 13 și 14 Aprilie cr.) să se încheie prin constituirea sindicatelor județene.

În acest scop secțiunile sunt invitate a se prezenta la Adunarea generală cu lucrările preliminare ale constituirii sindicatelor județene.

Secția locală a Asociației profesorilor secundari a convocat pe toți membrii Corpului didactic pentru Marti 27 cor. ora 6 p. m. în cancelaria Liceului Petru-Rareș pentru îndeplinirea formalităților cerute

D-l P. Popovici președintele secției a trimis un călduros apel tuturor colegilor atrăgându-le atenția asupra necesității de a fi strâns uniți și a adera la noua formă de organizație care, din toate punctele de vedere este superioară formei de azi a Asociației.

FOCUL

de pe Cărloman

Miercuri noaptea pe la orele 10 un incendiu a distrus complet pavilionul fabricii de bere „Zimca” din localitate, construit în poiana „Cărloman” unde a avut loc jămboreea cercetășească din anii trecuți.

Pavilionul construit din lemn a fost prefăcut în cenușă. Cauzele focului nu se cunosc încă; paznicul, un moșneag, nu poate da nici o lămurire. Clădirea a fost asigurată la „Generală” pentru 80.000 lei.

SINUCIDERE

Azi dimineața 23 a. c. la ora 5 a fost găsit, pe calea ferată în dreptul podului de Peste Vale cadavru servitoarei Paraschiva Diaconita din Hangu în etate de 14 ani. Se bănuiește că s'ar fi sinucis aruncându-se înaintea unui tren de noapte.

Se fac cercetări.

CINEMATOGRAFE:

Regal: „Beția Aeriană” cu March. Trianon: „Floarea din Lugano” cu Magda Schneider.